

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujsáncikkok

Osztályozás

377.23

Szerző Terka néni.

Cím Legutolsó szó a gömbutcai leányok dolgában.

Hely

06

Idő

"1913"

Forrás: Pesti napló.

Személy

Bp.

1913 11/3

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) Oldalez

Legutolsó szó a gömbutcai leányok dolgában.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Eengedje meg, tisztelt szerkesztő ur, hogy befejezésül egyet-mást még elmondhassak azzal a vitával kapcsolatban, mely a gömbutcai leányok körül keletkezett.

Hogy a szegény leányokon segíteni kell, azt én is vallom. De miként? Ezelőtt tíz évvel a Röpentyű-utcában volt egy egyemeletes polgári leányiskola. Az iskola ideális lelkű igazgatója dr. Kerékgyártó Elek, látva, hogy szegénysorsu gyerekek veszik körül, megtanította őket játszva pénzt keresni. Kertész Tóddal megegyeztet, hogy minden szállítmányát átveszi. Megtaníttatta a gyermekeket hálót kötni. Vett anyagot, amelyet azután hazavihettek, mikor már tudták a munkát. Volt olyan család, ahol több serdült gyerek is volt; itt 500 korona értéket is készítettek egy év alatt.

Aztán megegyezett egy fogorvossal: minden leány vitt hetenként 20 fillért. Ennek feijében azok a leányok mentek az orvoshoz, akiknek leginkább fáj a foguk. Kihuzta, betömte a fogukat az orvos, ahogy kellett.

A tanulság: olcsón adjunk segédelmet, de ne ingyen, mert akkor koldusokat nevelünk. Koldusunk pedig van már bőven.

Tavaly a fővárosba utazván, utitársnőmtől értesültem a Serényi Béla által Kecskeméten felállított és már két év óta működő „Gazdasági tanítónőképzőről”. Nem tudom megmondani, milyen öröm töltötte be a szívemet, ennek a hírnek hallatára.

Ez is igazolja az én nézetem jóságát. A miniszter ur is észrevette, hogy züllik a magyar női társadalom. Az asszonyok elfelejtették megtanítani a leányaikat a házi munkára. Tehát tanítónőképzőt fogok állítani a tehénfejés, sertéshizálás, kenyérsütés, mosás, foltozás, főzés, surolás és mosogatás elsajátítására. Nos uraim! Kell még a gömbutcai polgári és kereskedelmi iskola? Vagy talán inkább a főnti tárgyakból állítsunk tanszékeket oda, és a tízéves leányokat fogjuk be a gyakorlatba?

Mikor én a budapesti polgári iskolába jártam, mi nem csak himezni és hámozni tanultunk a tantárgyaink mellett, hanem háztartástant is tanultunk és gyakoroltunk. Igazgatónőnk — Zomboryné született Mészáros Julia — (áldott legyen a neve örökké) leiratta velünk a háztartás ágainak gyakorlatát és tavasz jöttével az iskola kicsi kertjébe hónapos retek és palántákat ültetett velünk, legjobbakkal. Mikor azután általunk naponta öntözve megnövekedett a retek, akadt friss vaj, melyet megint a leányok köpültek ki és lágú kenyér, melyet a leányok sütöttek és így csemegéztünk a saját kezünk munkája után. No, de olyan jó még nem evett a király sem, amilyen jó az nekünk volt!

Leánynevelést irányító uraim! Kérem, hajtsák a leányokat a belterjes mezőgazdaság felé. Ott van közel a Gömb-utcahoz az angyalföldi tőbolyda konyhakertje, ott lehet ám gyakorlatozni sok leánynak.

Ha a nők nem idegenkednének a gazdasági és háztartási, állattenyésztési munkáktól, bizony, mondom, meg volna oldva a mérhetlen élelmiszer drágaság felerészben.

Asszonyéletemet a fővárosban, annak is IV. kerületében töltöttem, özvegygé lévén. Szegedre költöztem. Itt fajtyuk-tenyésztésben kerestem örömemet. A kiállításra oklevelet kaptam és a nevel-

teimnek darabját husz koronáért adtam el, olyan szépek voltak. Nálunk a paprikapalántázó és szőlőkötöző mezei munkásleányok napi 3—4—5 koronát kapnak. Kérem, mondják meg a gömbutcai munkáscsaládoknak, hagyják el a fővárost és a vidéken, Isten szabad ege alatt álljanak mezei munkába gyerekeikkel, ahelyett, hogy agyon iskolázzák ott őket. Majd akkor nem lesznek sápkóros vérszegények ők, meg negyediziglen még az ivadékaik is.

Nyiltan vallom, semminemű részvétre sem indit engem a „Jótekonyság kisiklásai” című cikk. Ki kényszerítette a gömbutcai családokat, hogy a fővárosba tóduljanak? A szakképességük bizonynyal nem, mert ha az apa, anya szakember volna valamely munkában, nem volna szüksége reá, hogy alamizsnát adjon az iskola a gyermekeinek akármilyen finom formában is. Nem látják, hogy dologkerülő parazitákat nevelünk a sok jótéteményünkkel?

Mikor minket itt Szegeden kiöntött az árvíz, 15 napig nem ettünk kenyeret, mert csak ingyen lehetett kapni és ugy az apám, mint az anyám szégyenlette elfogadni az alamizsnát. Főztünk, amit tudtunk abból, amit a hajóra lementettünk magunknak. Pedig mink is károsultak voltunk, mert virradatra a családi házunk rommá lett, maga alá temette minden ingóságunkat. A Göm-utca-ba mindent ingyen várnak. Nem dolgoznak ott az apák, anyák? Ingyen tej, ingyen szén, ingyen kenyér, ingyen ruha, cipő, téli kabát, könyv, ingyen tandíj, cipőtalpalás, melegedő szoba, hajléktalanok menhelye, népkonyha. Ugyan minek dolgozzon akkor a kényelmet szerető nép? Még egy általános állami lakó-, táp- és szórakoztató intézetet kell nyitni a közteherviselők bőrére és akkor aztán mink is ingyenélő hajléktalanokká fogunk válni a jótekonyság szent nevében.

Tisztelettel

Szeged

Terka néni